

การศึกษาตัวชี้วัดเชิงปริมาณ มาตรฐานการจัดระดับความสามารถ
ภาษาจีนในการศึกษาภาษาจีนนานาชาติผ่านมุมมองมาตรฐานสี่มิติ
A study of the Quantitative Criteria in Chinese Proficiency
Grading Standards for International Chinese Language
Education through the Four-dimension benchmarks

สุพิชญา อัคริ¹

Supidchaya Amkid

วันที่ส่งบทความ: 8 ตุลาคม 2564, วันที่แก้ไขบทความ: 25 เมษายน 2565, วันที่ตอบรับบทความ: 21 มิถุนายน 2565

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของตัวชี้วัดเชิงปริมาณ มาตรฐานการจัดระดับความสามารถภาษาจีนในการศึกษาภาษาจีนนานาชาติผ่านมุมมองมาตรฐานสี่มิติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ พยางค์ อักษรจีน คำศัพท์ และไวยากรณ์ ในมาตรฐานการจัดระดับ GF0025-2021 และหนังสือชุดมาตรฐานการจัดระดับภาษาจีนในการศึกษาภาษาจีนนานาชาติ (มาตรฐานนานาชาติฉบับประยุกต์ใช้และอธิบายเสริม) หรือ 《国际中文教育中文水平等级标准》(国际标准·应用解读本) วิธีการดำเนินการวิจัย คือ สังเกตและเปรียบเทียบข้อมูลระหว่างสี่ตารางจากแหล่งข้อมูลทั้งสองแหล่ง ผลการศึกษาพบว่า ทั้งพยางค์ อักษรจีน คำศัพท์และไวยากรณ์ มีความเกี่ยวเนื่องกันเป็นลำดับ โดยพยางค์ อักษรจีนและคำศัพท์นั้นสะท้อนความเป็นสามมิติที่ชัดเจน กล่าวคือ พยางค์ประกอบด้วยเสียงพยัญชนะ สระและวรรณยุกต์ ลำดับต่อมา อักษรจีนมีบทบาทช่วยให้สามารถทำความเข้าใจและแยกแยะพยางค์ได้ เช่นเดียวกันกับคำศัพท์ที่มีบทบาทช่วยให้เข้าใจการนำพยางค์และอักษรจีนไปประกอบคำศัพท์มากขึ้น เมื่อพิจารณาร่วมกับไวยากรณ์พบว่า มีเพียงพยางค์ อักษรจีนและคำศัพท์บางส่วนเท่านั้นปรากฏในตารางไวยากรณ์ อีกทั้ง ยังพบข้อสังเกตบางประการที่ควรปรับปรุงแก้ไข ได้แก่ การอธิบายคำไวยากรณ์ การกำกับชนิดคำของคำศัพท์ เป็นต้น

คำสำคัญ: มาตรฐาน การจัดระดับ ตัวชี้วัด มิติ ภาษาจีน

¹ อาจารย์ประจำ สาขาวิชาภาษาจีน วิทยาลัยศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต อีเมล supidchaya0211@gmail.com
Lecturer of Chinese Language Department , College of Liberal Arts, Rangsit University,
Email: supidchaya0211@gmail.com

ABSTRACT

The objective of this research was to study the relationship between quantitative criteria, which are Chinese Proficiency Grading Standards for International Chinese Language Education, through the Four-Dimension benchmarks. The sample groups used in this research were syllable, Chinese character, vocabulary, and grammar in the standard GF0025-2021 and the book series of Chinese Proficiency Grading Standards for International Chinese Language Education (National Standard: Application and Interpretation) or 《国际中文教育中文水平等级标准》(国际标准:应用解读本). The methodology of this research is to observe and compare data between four tables from the two data sources. The result revealed that a syllable, Chinese character, vocabulary, and grammar are interrelated in sequence. A syllable, Chinese character, and vocabulary reflect a clear three-dimensionality; a syllable includes consonants, vowels, and tones. Subsequently, Chinese characters play a role in helping to understand better and differentiate syllables. Similarly, vocabulary has a role in better understanding the use of Chinese syllables and characters. When considered together with the grammar, it was found that some syllables, Chinese characters and vocabularies were only found in a grammar table; in addition, some observations were found that need to be revised, which were the explanation of the function words, directing the part of speech, and so on.

KEYWORDS: Standard, Grading, Criteria, Dimension, Chinese

บทนำ

ปัจจุบันจำนวนผู้เรียนภาษาจีนยังคงเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง สาเหตุหนึ่งที่ทำให้จำนวนผู้เรียนภาษาจีนเพิ่มมากขึ้น เนื่องมาจากนโยบายทางด้านภาษาของประเทศจีนที่เปลี่ยนแปลงไป โดยตั้งแต่ปี ค.ศ.2007 กระทรวงศึกษาธิการแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนได้มีประกาศเรื่อง มาตรฐานการจัดระดับภาษาจีนนานาชาติ (《国际汉语能力标准》) สำคัญคือ เป็นมาตรฐานสำหรับผู้เรียนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศ ใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงสำคัญในการวัดความสามารถทางภาษาจีนของผู้เรียน (Ministry of Education of the People's Republic of China, 2007) ใจความสำคัญของมาตรฐานฉบับนี้สะท้อนให้เห็นการเปลี่ยนแปลงหลักคิดและแนวทางในการเรียนการสอนภาษาจีนจากเดิม คือ ในช่วงคริสต์ทศวรรษที่ 90 มาตรฐานที่จัดทำขึ้นมานั้นมุ่งใช้สำหรับผู้เรียนที่เดินทางเข้ามาเรียนในประเทศจีน (Chen Xingyu, 2017) มาเป็นการเผยแพร่ภาษาจีนไปยังประเทศต่าง ๆ ด้วยเหตุนี้ การกำหนดเนื้อหาสาระในการเรียนการสอนภาษาจีนจึงได้รับการแก้ไขปรับปรุงตามมาตรฐานแกนกลางไปด้วยหรือเรียกได้ว่าปรับให้ง่ายขึ้นนั่นเอง มาตรฐานแต่ละฉบับ เป็นพื้นฐาน

สำคัญในการกำหนดการเรียนการสอนในชั้นเรียน การแต่งตำราเรียน ตลอดจนการสอบวัดระดับ รายละเอียดของมาตรฐานแต่ละฉบับนั้นแตกต่างกัน แต่เนื้อหาโดยรวมที่เหมือนกัน คือ ประกอบด้วย โครงร่างคำศัพท์ อักษรจีน ไวยากรณ์เป็นต้น เนื้อหาของมาตรฐานนั้น มาจากการรวบรวมคำศัพท์ที่เจ้าของภาษาใช้บ่อย (Sun Xiaoming, 2011) ดังนั้น เมื่อกาลเวลาผ่านไป มาตรฐานที่ใช้ในการจัดระดับภาษาจีนก็ย่อมมีการแก้ไขและปรับปรุงให้เข้ากับยุคสมัยด้วย โดยก่อนที่จะมีการประกาศใช้ มาตรฐานการจัดระดับความสามารถภาษาจีนฉบับใหม่ ปี ค.ศ.2021 นั้น กระบวนการปรับปรุง มาตรฐานจัดระดับความสามารถภาษาจีนได้ดำเนินมาอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

ในปี ค.ศ. 1992 โครงร่างการวัดระดับคำศัพท์ภาษาจีนและอักษรจีน (《汉语水平词汇与汉字等级大纲》) ได้ชื่อว่า “มาตรฐานสองมิติ” (二维基准) ที่มีระบบสมบูรณ์สำหรับการเรียนการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศฉบับแรก โดยยึดหลักคำศัพท์เป็นศูนย์กลาง “อักษรจีนกำหนดโดยคำศัพท์” ประกอบด้วย โครงร่างคำศัพท์และโครงร่างอักษรจีน (Liu Yinglin, Li Peize และ Li Yanan, 2020)

ในเวลาต่อมา การปรับปรุงโครงร่างตามมาตรฐานฉบับที่สอง ใน ปีค.ศ. 2010 หนังสือที่ชื่อว่า การจัดระดับพยางค์ อักษรจีน และคำศัพท์ภาษาจีนเพื่อประยุกต์ใช้ในการสอนภาษาจีนนานาชาติ (《汉语国际教育用音节汉字词汇等级划分》) ได้รับการตีพิมพ์และเผยแพร่ นับเป็นครั้งแรกที่มีการนำเสียงพยางค์ในภาษาจีนมาเป็นหนึ่งในเอกลักษณ์ของภาษาจีน นอกเหนือจากคำศัพท์และอักษรจีน เกิดเป็นมาตรฐานของประเทศที่เรียกว่า “มาตรฐานสามมิติ” (三维基准) ประกอบด้วยพยางค์ อักษรจีน และคำศัพท์ (Liu Yinglin, Li Peize และ Li Yanan, 2020)

นอกจากนี้ หนังสือการจัดระดับพยางค์ อักษรจีน และคำศัพท์ภาษาจีนเพื่อประยุกต์ใช้ในการสอนภาษาจีนนานาชาติ (《汉语国际教育用音节汉字词汇等级划分》) ยังมีบทบาทสำคัญอย่างมากในการเรียบเรียงมาตรฐานฉบับใหม่ที่พัฒนาและออกแบบแล้วเสร็จ โดยใช้เวลากว่า 10 ปี จากการประกาศใช้มาตรฐานฉบับก่อน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนประกาศใช้อย่างเป็นทางการในวันที่ 1 กรกฎาคม ค.ศ.2021 มาตรฐานฉบับใหม่ มีชื่อเต็มว่า มาตรฐานการจัดระดับความสามารถภาษาจีนในการศึกษาภาษาจีนนานาชาติ (《国际汉语教育汉语水平等级标准》) มาตรฐานฉบับนี้มีความแตกต่างจากมาตรฐานฉบับก่อนหน้า คือ เรียกว่าเป็น “มาตรฐานสี่มิติ” (四维基准)

มาตรฐานสี่มิติ (四维基准) ประกอบด้วยพยางค์ อักษรจีน คำศัพท์และไวยากรณ์ Liu Yinglin (2021) กล่าวว่า สาระหลักของมาตรฐานการจัดระดับ คือ 1) การวางกรอบใหม่ที่เป็นมาตรฐานสากล เรียกว่า “สามขั้น เก้าระดับ” คือ การแบ่งมาตรฐานในการจัดระดับภาษาจีนเป็น ขั้นต้น ขั้นกลางและขั้นสูง แต่ละขั้นแบ่งเป็นสามระดับย่อย และ 2) ระบบและเกณฑ์ใหม่ที่เป็นมาตรฐานสากล เรียกว่า “มาตรฐานสี่มิติ” (四维基准) คือ พยางค์ อักษรจีน คำศัพท์และไวยากรณ์ รวมกันเป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่ใช้ในการจัดระดับภาษาจีน แต่ละมิติมีการแจกแจงรายละเอียดในตัวชี้วัดเชิงปริมาณ โดยพยางค์ อักษรจีนและคำศัพท์นั้นอ้างอิงมาจากหนังสือการจัดระดับพยางค์ อักษรจีน และคำศัพท์ภาษาจีนเพื่อประยุกต์ใช้ในการสอนภาษาจีนนานาชาติ (《汉语国际教育用音节汉字词汇等级划分》) จากนั้นคัดเลือกคำศัพท์ตามระดับย่อยโดยพิจารณาข้อมูลเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องร่วมด้วย เช่น หนังสือรายงานสถานการณ์การใช้ภาษาในประเทศจีน (《中国语言生活状况报告》)

ปี ค.ศ. 2011-2019 โครงร่างคำศัพท์ข้อสอบวัดระดับภาษาจีน (HSK) ฉบับปรับปรุงปี ค.ศ. 2015 เป็นต้น สำหรับไวยากรณ์นั้น อ้างอิงจากมาตรฐานการวัดระดับภาษาจีนและโครงร่าง การวัดระดับ ไวยากรณ์ (《汉语水平等级标准与语法等级大纲》) ฉบับปี ค.ศ. 1996 โดยพิจารณาข้อมูล เอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องร่วมด้วย เช่น โครงร่างไวยากรณ์สำหรับการสอนภาษาจีนในฐานะ ภาษาต่างประเทศ (《对外汉语教学语法大纲》) ฉบับปี ค.ศ. 1995 อีกทั้งผลการวิจัยที่ เกี่ยวข้องกับประสบการณ์การสอนและการสอนไวยากรณ์ในการเรียนการสอนภาษาจีนช่วง 70 ปี (Center for Language Education and Cooperation, 2021) Li Yanan (2021) ได้กล่าวถึงเนื้อหาสำคัญของมาตรฐานการจัดระดับ 6 ด้าน ได้แก่

- 1) การเสนอรูปแบบใหม่ที่เรียกว่า “สามขั้น เก้าระดับ”
- 2) แต่ละระดับแสดงให้เห็นถึงแนวทางใหม่ 3+5²
- 3) การเรียบเรียงตารางพยางค์
- 4) การเรียบเรียงตารางอักษรจีน
- 5) การเรียบเรียงตารางคำศัพท์
- 6) การเรียบเรียงตารางไวยากรณ์

นับตั้งแต่มีการประกาศใช้มาตรฐานฉบับนี้ออกมา นักวิชาการในสาขาที่เกี่ยวข้องล้วนให้ ความสนใจศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาและรายละเอียดของมาตรฐานฉบับใหม่ในมุมมองต่าง ๆ โดยมี การอธิบายถึงความสำคัญของตัวชี้วัดเชิงปริมาณหรือมาตรฐานสัมมติ ดังนี้

Li Yanan, Bai Bingbing และ Wang Xuesong (2021) ที่ได้กล่าวถึงการจัดทำตารางพยางค์ว่า มีหลักการ 3 ประการ ได้แก่

- 1) เน้นความเชื่อมโยงระหว่างพยางค์ อักษรจีนและคำศัพท์
- 2) พยายามเรียบเรียงเนื้อหาให้สอดคล้องกับความต้องการในการนำไปใช้สื่อสาร ของผู้เรียนแต่ละระดับ
- 3) แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการเรียนการสอนระบบเสียง โดยจุดที่โดดเด่นที่สุด ของตัวชี้วัดเชิงปริมาณ คือ ความเชื่อมโยงระหว่างพยางค์ อักษรจีน คำศัพท์และไวยากรณ์ เป็นมาตรฐานสัมมติ

Jin Haiyue และ Ying Chenjin (2021) กล่าวว่า โครงร่างวัดระดับไวยากรณ์ (语法等级大纲) มีความสอดคล้องกับคำศัพท์ กล่าวคือ คำศัพท์ที่ปรากฏในตารางไวยากรณ์จะสอดคล้อง กับคำศัพท์ในตารางคำศัพท์แต่ละระดับ โดยการเรียบเรียงนั้นมาจากการคำนวณด้วยคอมพิวเตอร์ และการตรวจสอบจากบุคคล เพื่อให้แน่ใจว่าทั้งอักษรจีน คำศัพท์และไวยากรณ์เชื่อมโยงถึงกัน

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยพบว่า การศึกษาที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานสัมมตินั้นเป็นลักษณะ การกล่าวถึงในระดับผิวเผิน เพียงเพื่อแนะนำว่าเหตุใดจึงเรียกว่า มาตรฐานสัมมติเท่านั้น ดังนั้น ผู้วิจัย จึงสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพยางค์ อักษรจีน คำศัพท์และไวยากรณ์ รวมเป็นสัมมติของตัวชี้วัด

² แนวทางใหม่ 3+5 หรือ 3+5 新路径 ประกอบด้วย 1) องค์ประกอบ 3 ด้านที่นำมาใช้ในการวัดระดับภาษาจีน ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร การทำความเข้าใจหัวข้อหรือเนื้อหาและตัวชี้วัดเชิงปริมาณ 2) ทักษะภาษาจีน 5 ด้าน ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน การเขียนและการแปล

เชิงปริมาณ เพื่อวิเคราะห์และสามารถอธิบายได้ว่า เนื้อหาเหล่านี้สะท้อนความเป็นสัมมิติ ในเชิงรูปธรรมอย่างไรบ้าง ทั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่า การทำความเข้าใจหลักคิดในการออกแบบตัวชี้วัด เชิงปริมาณของมาตรฐานการจัดระดับฉบับนี้โดยละเอียด จะนำมาสู่การเตรียมความพร้อม ในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติในอนาคตได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

ศึกษาความสัมพันธ์ของตัวชี้วัดเชิงปริมาณ ซึ่งประกอบด้วยพยางค์ อักษรจีน คำศัพท์และ ตารางไวยากรณ์ผ่านมุมมองมาตรฐานสัมมิติ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

สังเกตและเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างพยางค์และอักษรจีน ความสัมพันธ์ระหว่าง อักษรจีนและคำศัพท์ และความสัมพันธ์ระหว่างคำศัพท์และไวยากรณ์ของตัวชี้วัดภาษาเชิงปริมาณ จากนั้นเสนอข้อสังเกตที่ได้จากการศึกษา โดยเฉพาะตารางไวยากรณ์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา ประกอบด้วย ตารางพยางค์ (1,110 พยางค์) ตารางอักษรจีน (3,000 ตัวอักษร) ตารางคำศัพท์ (11,092 คำ) และตารางไวยากรณ์ (572 ไวยากรณ์) ของตัวชี้วัด เชิงปริมาณ

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยแหล่งข้อมูลสองแหล่ง คือ มาตรฐานการจัดระดับ GF0025-2021 เผยแพร่ทางเว็บไซต์กระทรวงศึกษาธิการแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน และหนังสือ ขุดมาตรฐานการจัดระดับภาษาจีนในการศึกษาภาษาจีนนานาชาติ (มาตรฐานนานาชาติฉบับ ประยุกต์ใช้และอธิบายเสริม) (《国际中文教育中文水平等级标准》(国际标准·应用解读本))

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างพยางค์และอักษรจีน

ส่วนที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างพยางค์ อักษรจีน และคำศัพท์

ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างพยางค์ อักษรจีน คำศัพท์และไวยากรณ์

ส่วนที่ 4 ข้อสังเกตจากการศึกษาตารางไวยากรณ์ของมาตรฐานการจัดระดับ

จากนั้นจึงสรุปและอภิปรายผลการศึกษา

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

1) มาตรฐานการจัดระดับ หมายถึง คำเรียกย่อของ มาตรฐานการจัดระดับความสามารถ ภาษาจีนในการศึกษาภาษาจีนนานาชาติ (《国际汉语教育汉语水平等级标准》)

2) มาตรฐานสัมมิติ (四维基准) หมายถึง คำเรียกรวมของพยางค์ อักษรจีน คำศัพท์และ ไวยากรณ์

3) หนังสือขุดมาตรฐานการจัดระดับ หมายถึง คำเรียกย่อของหนังสือขุดมาตรฐานการ จัดระดับภาษาจีนในการศึกษาภาษาจีนนานาชาติ (มาตรฐานนานาชาติ-ฉบับประยุกต์ใช้และอธิบาย เสริม) (《国际中文教育中文水平等级标准》(国际标准·应用解读本))

ผลการวิจัย

จากการสังเกตและเปรียบเทียบข้อมูลตารางพยางค์ ตารางอักษรจีน ตารางคำศัพท์และ ตารางไวยากรณ์ของตัวชี้วัดเชิงปริมาณจากแหล่งข้อมูลทั้งสองแหล่ง พบว่า หากไม่ศึกษาข้อมูลของทั้งสี่ตารางพร้อมกัน จะทำให้ผู้อ่านไม่สามารถทำความเข้าใจเนื้อหาของมาตรฐานการจัดระดับได้อย่างครบถ้วน ผู้วิจัยสรุปความสัมพันธ์ระหว่างตารางหรือระหว่างมิติได้ดังนี้

1. ความสัมพันธ์ระหว่างพยางค์และอักษรจีน

เมื่อพิจารณาตารางพยางค์ร่วมกับตารางอักษรจีน พบว่า สามารถช่วยให้ผู้อ่านเห็นภาพของการกระจายของเสียงพยางค์และอักษรจีนที่มีเสียงเดียวกันชัดเจนมากขึ้น กล่าวคือ จากการเรียงลำดับตามพยางค์ตั้งแต่ระดับ 1-9 หากเสียงซ้ำกัน จะเรียงลำดับจากจำนวนขีดอักษรจีนน้อยไปหามาก เช่น เสียง fei ในระดับ 1 นั้น มาจากอักษรจีน 2 ตัวอักษร คือ อักษร 飞 (3 ขีด) และ 非 (8 ขีด) ยิ่งหากว่าเป็นการเรียงลำดับรวมกันตั้งแต่ระดับ 1-9 แล้วนั้น ก็ยังทำให้เห็นความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกันระหว่างพยางค์และอักษรจีนได้อย่างชัดเจนมากขึ้น ได้แก่ “ā /#/#/#/啊(另见 a)、阿/#/#/#”³ จากคำอธิบายนี้ ทำให้ผู้อ่านทราบว่า เสียง ā นั้นมาจากอักษรจีนเพียงสองตัวเท่านั้น คือ “啊” และ “阿” พบแค่ในระดับ 4 และไม่มีอักษรจีนตัวใดอีกที่ออกเสียงนี้ในระดับอื่น ในขณะที่เสียง yì พบได้ตั้งแต่ระดับ 2 ขึ้นไป และประกอบด้วยอักษรจีนที่ออกเสียงเดียวกันมากถึง 23 ตัวอักษร ได้แก่ “事” “试” “视” เป็นต้น⁴ นอกจากนี้ ยังสามารถสังเกตปรากฏการณ์อีก ปรากฏการณ์หนึ่งที่สำคัญในการเรียนรู้อักษรจีน นั่นคือ อักษรจีนที่มีเสียงอ่านมากกว่าหนึ่งเสียง จากตัวอย่างเดียวกัน “啊” นอกจากออกเสียงว่า ā แล้ว ยังปรากฏเสียงเบา ได้แก่ a อีกด้วย ซึ่งปรากฏการณ์เช่นนี้ ยังสามารถพบได้ในตัวอักษรจีนอีกหลายตัว (สังเกตจากคำว่า 另见) จากการสำรวจพบว่า อักษรจีนตัวหนึ่ง ประกอบด้วยเสียงอ่านที่แตกต่างกันมากที่สุดถึง 3 เสียง ได้แก่ “的” อ่านว่า de dí และ dì หรือ “差” อ่านว่า chā chà และ chāi เป็นต้น ซึ่งการที่ผู้อ่านจะทราบว่า ตัวอักษรจีนที่มีเสียงอ่านมากกว่าหนึ่งเสียงเหล่านี้นำไปใช้อย่างไร จะต้องอาศัยการพิจารณาร่วมกับ ตารางคำศัพท์ ดังนั้น เพียงการพิจารณาจากมุมมองสองมิตินี้ ยังคงไม่เพียงพอต่อการทำความเข้าใจ คำศัพท์และไวยากรณ์

2. ความสัมพันธ์ระหว่างพยางค์ อักษรจีนและคำศัพท์

เมื่อพิจารณาทั้งตารางพยางค์ ตารางอักษรจีนและตารางคำศัพท์ร่วมกันแล้วนั้น จะยังช่วยให้สามารถเห็นความสัมพันธ์ระหว่างพยางค์ อักษรจีนและคำศัพท์ชัดเจนมากขึ้น ดังเช่นที่ได้กล่าวไปแล้วเบื้องต้นว่า กรณีที่อักษรจีนตัวนั้นมีเสียงอ่านมากกว่าหนึ่งเสียง หากต้องการทราบว่า จะออกเสียงให้ถูกต้องได้อย่างไร ผู้อ่านจะต้องศึกษาจากตารางคำศัพท์ประกอบกัน นอกจากนี้ ตารางคำศัพท์ยังมีลักษณะเด่นที่แตกต่างจากตารางพยางค์และตารางอักษรจีน ดังนี้

2.1) เสียงอ่านของคำศัพท์ ได้แก่ (1) การปรากฏเสียงเบาที่อยู่นอกเหนือจากตารางพยางค์ กล่าวคือ ในคำศัพท์คำหนึ่งนั้นจะมีเสียงอ่านกำกับ จากการสำรวจพบว่า คำศัพท์บางคำออก

³ เครื่องหมาย “/” คั่นระหว่างระดับ ได้แก่ ระดับ 1-6 และชั้นสูง (รวมระดับ 7-9)

⁴ อักษรจีนที่ออกเสียงว่า “yì” จำนวน 23 ตัวอักษร ได้แก่ 亿 意义 艺 议 易 译 益 忆 谊 异 屹 抑 役 奕 疫 逸 裔 溢 毅 และ 翼

เสียงเป็นเสียงเบา และเสียงเหล่านี้ไม่ได้จัดอยู่ในตารางพยางค์ ยกตัวอย่างเช่น “还是 háishi (หรือ)” “多少 duōshǎo (เท่าไร)” “朋友 péngyou (เพื่อน)” เป็นต้น คำศัพท์เหล่านี้จัดอยู่ในตารางคำศัพท์ระดับ 1 แต่ในตารางพยางค์ระดับ 1 นั้น ปรากฏพยางค์ที่เป็นเสียงเบาเพียง 4 พยางค์เท่านั้น คือ ba de le และ ne สาเหตุที่เสียงเบาข้างต้นมิปรากฏในตารางพยางค์ เนื่องมาจากเสียงเบาของคำเหล่านี้ จะออกเสียงเป็นเสียงเบาก็ดอเมื่อปรากฏอยู่ในคำศัพท์บางคำเท่านั้น เมื่อปรากฏแบบพยางค์เดี่ยวหรือปรากฏร่วมกับคำศัพท์อื่น จะออกเสียงเดิมของเสียงพยางค์นั้น ได้แก่ “是 shì (เป็น คือ)” “少 shǎo (น้อย)” เป็นคำศัพท์หนึ่งพยางค์ที่สามารถนำไปใช้ได้ ยาว ๆ ได้ หรือ “友” ในคำว่า “友好 yǒuhǎo (เป็นมิตร)” “友谊 yǒuyì (มิตรภาพ)” ออกเสียงเดิมเป็นต้น (2) เสียงอ่านของคำศัพท์ที่เป็นชื่อเฉพาะ จะขึ้นต้นด้วยตัวอักษรพิมพ์ใหญ่ตามกฎการเขียนสัทอักษรภาษาจีนกลาง (พินอิน) ได้แก่ “北京 Běijīng (ปักกิ่ง)” “汉语 Hànyǔ (ภาษาจีน)” “汉字 Hànzì (อักษรจีน)” “中国 Zhōngguó (ประเทศจีน)” และ “中文 Zhōngwén (ภาษาจีน)” ทั้ง 5 คำนี้เป็นคำที่เสียงอ่านนั้นขึ้นต้นด้วยตัวอักษรพิมพ์ใหญ่ในบรรดาคำศัพท์ทั้งหมด 500 คำของตารางคำศัพท์ระดับ 1

2.2) เครื่องหมายกำกับอื่น ๆ ในตารางคำศัพท์ นอกจากประกอบด้วยเสียงอ่านของคำศัพท์แต่ละคำแล้ว ยังปรากฏเครื่องหมายกำกับอื่น ๆ ด้วย ได้แก่ “|” คั่นระหว่างคำศัพท์ใน แสดงว่าสามารถใช้คำศัพท์รูปแบบใดก็ได้ เช่น “爸爸 (bàba fù)” ผู้ใช้จะเข้าใจว่า “爸爸” หรือ “爸” ก็ได้ อีกเครื่องหมายหนึ่งที่สำคัญคือ เครื่องหมายวงเล็บ () แสดงถึงตัวอย่างการใช้คำศัพท์ การสามารถละคำที่อยู่ในเครื่องหมายวงเล็บได้ เป็นต้น

2.3) การกำกับชนิดคำ ในหนังสือชุดมาตรฐานการจัดระดับได้กำกับชนิดคำของคำศัพท์เกือบทุกคำ ยกเว้นคำกริยาแยกกรวมหรือแยกผสาน (离合词) สำนวนสุภาษิต (成语、习用语) โครงสร้างที่ใช้บ่อย (常见、常用的结构) และวลีตัวเลข-ลักษณะนาม (数量结构) จะไม่มีการกำกับชนิดคำ และเมื่อพิจารณาจากการเรียงลำดับคำศัพท์ตามเสียงอักษรภาษาอังกฤษรวมตั้งแต่ระดับ 1-9 จะทำให้ผู้อ่านมองเห็นการกระจายของคำศัพท์คำเดียวกันที่อาจพบว่าการซ้ำในระดับอื่น แต่เป็นชนิดคำที่ต่างกันไป เช่น คำศัพท์ลำดับที่ 2018 ได้แก่ “对形 一级” หมายถึง คำว่า “对” เป็นคำคุณศัพท์ จัดอยู่ในตารางคำศัพท์ระดับ 1 และคำศัพท์ลำดับที่ 2019 ได้แก่ “对介、动 二级” หมายถึง “对” เป็นคำบุพบทและคำกริยา จัดอยู่ในตารางคำศัพท์ระดับ 2 ลักษณะการอธิบายเช่นนี้ จะช่วยลดปัญหาในการทำความเข้าใจคำศัพท์ของผู้อ่านได้ด้วยว่า จะต้องรู้จักความหมายและการใช้คำศัพท์นั้นในบทบาทชนิดคำใดบ้าง นอกจากนี้ยังมีส่วนช่วยในการเรียนไวยากรณ์ โดยเฉพาะการแต่งประโยคอีกด้วย

3. ความสัมพันธ์ระหว่างพยางค์ อักษรจีน คำศัพท์และไวยากรณ์

เมื่อพิจารณาทั้งตารางพยางค์ ตารางอักษรจีน ตารางคำศัพท์และตารางไวยากรณ์ร่วมกัน แล้วนั้น พบว่า สามตารางแรกนั้นมีความสัมพันธ์กับตารางไวยากรณ์ คือ เนื้อหาในคำอธิบายของตารางไวยากรณ์นั้นมาจากคำศัพท์ของแต่ละระดับ โดยในแต่ละระดับมีการเรียงลำดับการอธิบายตามหน่วยไวยากรณ์จากหน่วยที่เล็กกว่าไปใหญ่กว่า แต่เนื่องจากจำนวนคำศัพท์ของแต่ละระดับนั้นมีจำนวนค่อนข้างมาก อีกทั้ง มีความหลากหลายของชนิดคำ จึงทำให้คำศัพท์บางส่วนนั้น

ไม่ปรากฏในตารางไวยากรณ์ของระดับนั้น ยกตัวอย่างคำศัพท์จากตารางคำศัพท์ระดับ 1 จำนวนทั้งหมด 500 คำ แบ่งตามชนิดคำได้ดังนี้

ตารางที่ 1 คำศัพท์มาตรฐานแบ่งระดับ ระดับ 1 จำแนกตามชนิดคำ

ชนิดคำ	จำนวน	ร้อยละ	ตัวอย่างคำศัพท์
คำนาม	187	37.40	爸爸(爸), 白天, 包子, 杯子, 北
คำกริยา	77	15.40	爱, 帮, 唱, 吃, 出
คำคุณศัพท์	33	6.60	白, 大, 对, 干, 高
คำสรรพนาม	31	6.20	别的, 别人, 多少, 哪, 哪里
คำกริยาวิเศษณ์	20	4.00	别, 不用, 不, 常, 常常
คำบอกจำนวน	15	3.00	半, 二, 九, 两, 零, 六
คำลักษณนาม	10	2.00	杯, 本, 次, 个, 间
คำบุพบท	1	0.20	从
คำเชื่อม	0	0.00	-
สองชนิดคำขึ้นไป	40	8.00	爱好, 班, 包, 比, 病
ไม่กำกับชนิดคำ	76	15.20	半年, 帮忙, 不大, 不客气, 唱歌
รวม	500	100.00	

ที่มา : Center for Language Education and Cooperation, 2021

จากตารางที่ 1 คำศัพท์ในตารางคำศัพท์ระดับ 1 ทั้ง 500 คำนั้น ชนิดคำที่มีจำนวนมากที่สุดสามอันดับแรก ได้แก่ อันดับที่หนึ่ง คือคำนาม จำนวน 187 คำ คิดเป็นร้อยละ 37.40 ได้แก่ “爸爸(爸) (bàba พ่อ)” “白天(báitiān กลางวัน)” “包子(bāozi ซาลาเปา)” เป็นต้น รองลงมาคือคำกริยา จำนวน 77 คำ คิดเป็นร้อยละ 15.40 ได้แก่ ได้แก่ “爱(ài รัก)” “帮(bāng ช่วย)” “唱(chàng ร้องเพลง)” เป็นต้น อันดับที่สามคือ คำและกลุ่มคำที่ไม่กำกับชนิดคำ จำนวน 76 คำ คิดเป็นร้อยละ 15.20 ได้แก่ “半年(bànnián ครึ่งปี)” “帮忙(bāngmáng ช่วยเหลือ)” “不大(búdà ไม่ใหญ่, ไม่ค่อย)” เป็นต้น ทั้งนี้ ในการคัดเลือกคำศัพท์เพียงบางส่วน ไม่ว่าจะเลือกมาเพื่ออธิบายการใช้คำศัพท์หรือใช้ในการแต่งประโยคก็ตาม ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การเรียบเรียงเนื้อหาเช่นนี้ สะท้อนให้เห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างตารางไวยากรณ์กับตารางพยางค์ ตารางอักษรจีนและตารางคำศัพท์ไม่ชัดเจนเท่าที่ควร กล่าวคือ คำศัพท์บางคำ ที่ผู้อ่านสืบค้นได้จากตารางพยางค์ ตารางอักษรจีนและตารางคำศัพท์ แต่อาจไม่พบรายละเอียดใด ๆ ของคำศัพท์คำนั้นในตารางไวยากรณ์ ด้วยเหตุนี้ จากการสังเกตและศึกษาเนื้อหาในตารางไวยากรณ์อย่างละเอียดแล้วนั้น ผู้วิจัยพบข้อสังเกตหลายประการอันเกิดจากความไม่ชัดเจนของตารางไวยากรณ์ ซึ่งจะได้กล่าวโดยละเอียดในลำดับถัดไป

4. ข้อสังเกตจากการศึกษาตารางไวยากรณ์ของมาตรฐานการจัดระดับ

ตารางไวยากรณ์เป็นมิติที่สี่ของมาตรฐานการจัดระดับ โดยมีมิตินี้ นับว่าเป็นมิติใหม่ที่เรียบเรียงขึ้นมาเพื่อทำให้เกิดความแตกต่างจากมาตรฐานฉบับก่อนหน้า จากที่ผู้วิจัยได้อธิบาย

ความสัมพันธ์ระหว่างแต่ละตารางหรือแต่ละมิติ จะเห็นได้ว่า ตารางพยงค์ ตารางอักษรจีนและ ตารางคำศัพท์นั้นมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน แต่ละมิติสามารถเชื่อมโยงกันได้อย่างเป็นลำดับและชัดเจน แต่เมื่อพิจารณาพร้อมกับตารางไวยากรณ์ กลับพบว่า มีเพียงคำศัพท์บางส่วนเท่านั้นที่ปรากฏในตารางไวยากรณ์ของแต่ละระดับ เป็นเหตุให้เกิดความสัมพันธ์ที่ไม่ชัดเจนหรือไม่สอดคล้องกับสามตารางก่อนหน้า ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสรุปข้อสังเกตที่ได้รับจากการศึกษาตารางไวยากรณ์ โดยอ้างอิงตัวอย่างเฉพาะตารางไวยากรณ์ระดับ 1 ในการอธิบาย รายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 คำศัพท์จำนวนหนึ่งไม่ได้เอ่ยถึงในตารางไวยากรณ์ จึงไม่มีตัวอย่างการใช้ แต่มิได้มีผลกระทบต่อการทำความเข้าใจมากนัก เนื่องจากเป็นคำศัพท์ที่มีความหมายเชิงรูปธรรม ส่วนมากมักเป็นคำนาม คำกริยาและคำคุณศัพท์ เช่น “杯子 (bēizi แก้ว)” “穿 (chuān สวมใส่)” “渴 (kě กระหายน้ำ)” เป็นต้น

4.2 คำศัพท์จำนวนหนึ่งไม่ได้เอ่ยถึงในตารางไวยากรณ์ เมื่อไม่มีตัวอย่างการใช้ อาจส่งผลกระทบต่อการทำความเข้าใจหรือเกิดข้อสงสัยแก่ผู้อ่านได้ กล่าวคือ การแจกแจงคำศัพท์ตามชนิดคำบางชนิดไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ โดยผู้วิจัยเห็นว่า หากสามารถเพิ่มเติมจนครอบคลุมและครบถ้วนได้นั้น จะช่วยให้เนื้อหาที่น่าสนใจนั้นสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ยกตัวอย่าง เช่น

(1) คำลักษณนาม ในคำอธิบายของตารางไวยากรณ์นั้นระบุว่า คำลักษณนามประกอบด้วย “杯 (bēi ใบ)” “本 (běn เล่ม)” “个 (gè อัน)” “家 (jiā แห่ง)” “间 (jiān ห้อง)” “口 (kǒu คน)” “块 (kuài ก้อน, หน่วยเงินเท่ากับหยวน)” และ “页 (yè หน้า)” รวม 8 คำ เป็นคำลักษณนามประเภทที่เรียกว่า คำลักษณนามนับนาม (名量词) โดยมีได้ระบุจำนวนรวมของคำลักษณนามทั้งหมดในระดับนี้ว่ามีเท่าใด จากการสำรวจคำลักษณนามในหนังสือชุดมาตรฐานการจัดระดับพบว่า ยังมีคำลักษณนามคำอื่นอีก ได้แก่ “包 (bāo ห่อ)” “班 (bān เที้ยว)” “次 (cì ครั้ง)” “点 (diǎn โมง)” “分 (fēn นาที, หน่วยเงินเฟิ่นเป็นต้น)” “路 (lù ทาง)” “毛 (máo หน่วยเงินเหมา)” “门 (mén คาบ)” “年 (nián ปี)” “岁 (suì ขวบ, ปี)” “天 (tiān วัน)” และ “元 (yuán หน่วยเงินหยวน)” ดังนั้น จำนวนคำลักษณนามทั้งหมด ควรเป็น 20 คำ (บางคำอาจเป็นได้มากกว่าหนึ่งชนิดคำ) อีกทั้ง ยังมีคำลักษณนามอีกประเภทหนึ่งรวมอยู่ด้วย นั่นคือ คำลักษณนามนับการกระทำ (动量词) ได้แก่ คำว่า “次 (cì

ครั้ง)” ซึ่งไม่พบคำอธิบายในตารางไวยากรณ์ในระดับนี้

(2) คำบุพบท จัดอยู่ในชนิดคำไวยากรณ์⁵ ซึ่งเป็นชนิดคำพบน้อยเมื่อเทียบกับคำเนื้อหา⁶ ในภาษาจีน จากคำอธิบายในตารางไวยากรณ์นั้นประกอบด้วยคำบุพบทประเภทต่าง ๆ กล่าวคือ คำบุพบทแสดงเวลาและสถานที่ ได้แก่ “从 (cóng)” และ “在 (zài)” คำบุพบทแสดงเป้าหมาย

⁵ คำไวยากรณ์ ภาษาจีนมาจากคำว่า “虚词” อาริย์ รุ่งพระแสง (ผู้แปลหนังสือไวยากรณ์จีนสำหรับคนไทย) กล่าวว่า เป็นคำที่ใช้แสดงความสัมพันธ์ทางไวยากรณ์ของประโยคเป็นสำคัญ ในบางครั้งถูกเรียกว่า “คำไม่แท้” หรือ “คำพ้อง” ประกอบด้วยคำกริยาวิเศษณ์ คำบุพบท คำสันธาน คำเสริม คำอุทาน และคำเลียนเสียง ในที่นี้ผู้เขียนจะไม่ระบุความหมายของคำศัพท์ เนื่องจากคำเหล่านี้มิได้แสดงความหมายเชิงรูปธรรมดังเช่นคำแท้ และสามารถแปลความหมายที่แตกต่างกันตามบริบทได้อีกด้วย

⁶ คำเนื้อหา ภาษาจีนมาจากคำว่า “实词” ใช้แสดงความหมายของเนื้อหาในประโยคเป็นหลัก ในบางครั้งถูกเรียกว่า “คำแท้” หรือ “คำเต็ม”

ได้แก่ “跟¹(gēn)” “和¹(hé)” และ “比(bǐ)” รวม 5 คำ โดยมีได้ระบุจำนวนรวมของคำบุพบททั้งหมดในระดับนี้ว่ามีเท่าใด จากการสำรวจคำบุพบทในหนังสือชุดมาตรฐานการจัดระดับ พบว่า ยังมีคำว่า “给(gěi)” จัดเป็นคำบุพบทแสดงเป้าหมาย เช่นนั้นแล้ว จำนวนคำบุพบททั้งหมดในระดับ 1 จะรวมเป็น 6 คำ ซึ่งคำว่า “给(gěi)” นั้น ใช้เป็นคำกริยาได้อีกด้วย คำที่มีลักษณะเป็นได้หลายชนิดคำเช่นนี้ควรมีการแสดงตัวอย่างการใช้เพิ่มเติมในตารางไวยากรณ์

(3) คำเสริม เป็นชนิดคำที่พบน้อยเช่นเดียวกับคำบุพบท จากคำอธิบายในตารางไวยากรณ์นั้นประกอบด้วยคำเสริมโครงสร้าง ได้แก่ “的¹(de)” “地(de)” คำเสริมอาการได้แก่ “了¹(le)” คำเสริมน้ำเสียง ได้แก่ “吧¹(ba)” “了²(le)” “吗(ma)” “呢(ne)” รวม 7 คำ โดยมีได้ระบุจำนวนรวมของคำเสริมทั้งหมดในระดับนี้ว่ามีเท่าใด จากการสำรวจคำเสริมในหนังสือชุดมาตรฐานการจัดระดับ พบว่า ยังมีคำว่า “着(zhe)” จัดเป็นคำเสริมอาการอีกหนึ่งคำ เช่นนั้นแล้ว จำนวนคำเสริมทั้งหมดในระดับ 1 จะรวมเป็น 8 คำ คำเสริม“着(zhe)” ซึ่งจัดเป็นคำไวยากรณ์คำหนึ่งที่เข้าใจยากกว่าคำเนื้อหา จึงควรมีการอธิบายหรือตัวอย่างการใช้เพิ่มเติม

(4) คำกริยวิเศษณ์ มีจำนวนคำกริยวิเศษณ์จัดว่าเป็นสัดส่วนที่มากเมื่อเทียบกับคำไวยากรณ์ในภาษาจีน แบ่งเป็นประเภทต่าง ๆ คือ คำกริยวิเศษณ์แสดงระดับ ได้แก่ “很(hěn)” “非常(fēicháng)” “太(tài)” “真(zhēn)” “最(zuì)” คำกริยวิเศษณ์แสดงขอบเขต ได้แก่ “都¹(dōu)” “一块儿(yíkuàier)” “一起(yìqǐ)” คำกริยวิเศษณ์แสดงเวลา ได้แก่ “马上(mǎshang)” “先(xiān)” “有时(yǒushí)” “在(zài)” “正(zhèng)” “正在(zhèngzài)” คำกริยวิเศษณ์แสดงความถี่และการซ้ำ ได้แก่ “常(cháng)” “常常(chángcháng)” “再¹(zài)” คำกริยวิเศษณ์แสดงความเชื่อมโยง ได้แก่ “还(hái)” “也(yě)” คำกริยวิเศษณ์แสดงปฏิเสธ ได้แก่ “别(bié)” “不(bù)” “没(méi)” “没有(méiyǒu)” รวม 23 คำ โดยมีได้ระบุจำนวนรวมของคำกริยวิเศษณ์ทั้งหมดในระดับนี้ว่ามีเท่าใด จากการสำรวจคำกริยวิเศษณ์ในหนังสือชุดมาตรฐานการจัดระดับ พบว่า ยังมีคำกริยวิเศษณ์คำอื่นอีก ได้แก่ “还是(háishi)” “就(jiù)” “有时候(yǒu shíhou)” “一边(yíbiān)” และ “最好(zuìhǎo)” เช่นนั้นแล้ว จำนวนคำกริยวิเศษณ์ทั้งหมดในระดับ 1 จะรวมเป็น 28 คำ (บางคำอาจเป็นได้มากกว่าหนึ่งชนิดคำ) ควรมีการแสดงตัวอย่างการใช้คำเหล่านี้เพิ่มเติมในตารางไวยากรณ์

4.3 การอธิบายและยกตัวอย่างของคำศัพท์และไวยากรณ์ไม่เหมาะสม โดยเฉพาะเรื่องการกำกับชนิดคำของคำศัพท์ อธิบายได้ดังนี้

(1) คำที่มีหลายชนิดคำ ถึงแม้จะมีการแจกแจงโดยเรียงลำดับจากชนิดคำที่ใช้ถี่มากกว่าไว้ข้างหน้าแล้ว แต่ถึงกระนั้น ผู้วิจัยพบว่า ชนิดคำบางชนิดของคำศัพท์บางคำนั้นไม่ค่อยเหมาะสมกับการเรียนรู้ในระดับนั้น ๆ ตัวอย่างเช่น ในระดับ 1 จากการสำรวจคำที่มีชนิดคำมากกว่าหนึ่งชนิดคำในหนังสือชุดมาตรฐานการจัดระดับ ประกอบด้วยคำศัพท์ทั้งสิ้น 40 คำ ดังนี้

ตารางที่ 2 คำศัพท์ที่มีมากกว่าหนึ่งชนิดคำ⁷

ประเภท	คำศัพท์	ชนิดคำ	คำศัพท์	ชนิดคำ	คำศัพท์	ชนิดคำ
คำที่มีสอง ชนิดคำ	爱好 班 比 病 差 错 多 饿 分 给 工作 还是	动、名 名、量 介、动 名、动 动、形 形、名 形、代 形、动 名、量 动、介 动、名 副、连	号 和 回答 几 家 口 块 快 路 没 没有 门	名、量 介、连 动、名 数、代 名、量 量、名 名、量 形、副 名、量 副、动 动、副 名、量	明白 热 认识 上 少 天 下 行 一块儿 一边 一起 真	形、动 形、动 动、名 名、动 形、动 名、量 名、动 动、形 名、副 名、副 副、名 副、形
คำที่มีสาม ชนิดคำ	包 点 跟 在	名、量、动 量、动、名 介、连、动 动、介、副	-	-	-	-

ที่มา : Center for Language Education and Cooperation, 2021

จากตารางที่ 2 พบว่า จำนวนคำที่มีมากกว่าหนึ่งชนิดคำจำนวน 40 คำนั้น คิดเป็นร้อยละ 8 ของคำศัพท์ทั้งหมด แบ่งเป็นคำที่มีสองชนิดคำ จำนวน 36 คำ และคำที่มีสามชนิดคำ จำนวน 4 คำ ตัวอย่างเช่น คำว่า “爱好(àihào)” เป็นคำกริยาและคำนาม ในความหมายว่า ชอบ และงานอดิเรก หรือคำว่า “包(bāo)” เป็นคำนาม ลักษณะนามและคำกริยา ในความหมายว่า กระเป๋า (คำนาม) ห่อ (คำลักษณะนาม) และ ห่อหรือบรรจุ (คำกริยา) เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ชนิดคำบางชนิดของคำศัพท์บางคำนั้น เมื่อคำนึงถึงความเหมาะสมในการจัดคำศัพท์อยู่ในระดับ 1 แล้ว บางชนิดคำอาจไม่เหมาะสมที่จะจัดไว้ในระดับนี้ ซึ่งถือเป็นช่วงเริ่มต้นของผู้เรียนภาษาจีน ได้แก่ คำว่า “分(fēn)” เป็นคำนามและคำลักษณะนาม ในความหมายว่า คะแนน นาฬิกาหรือหน่วยเงินของจีน โดยในแบบเรียนภาษาจีนนั้น มักจะแนะนำคำศัพท์คำนี้ในฐานะคำลักษณะนามให้แก่ผู้เรียนก่อนในบทเรียนที่เกี่ยวข้องกับการซื้อของและการบอกเวลา ไม่ว่าจะเป็นหนังสือ Hanyu Jiaocheng (《汉语教程》) หนังสือ New Practical Chinese Reader (《新实用汉语课本》) ซึ่งนิยมใช้ในการเรียนการสอนภาษาจีนระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย (นริศ วศินานนท์, 2559) สำหรับการใช้เป็นคำนามนั้น ยกตัวอย่างจากพจนานุกรมภาษาจีนสมัยใหม่ ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 7 คือ “得分(dé fēn)” หมายถึง ได้รับคะแนน หรือหากต้องการใช้คำศัพท์คำว่า คะแนน ในการแต่งประโยค ในความเป็นจริงแล้ว ผู้เรียนก็ควรใช้คำว่า “分数(fēnshù)” จึงจะเหมาะสมมากกว่า อีกทั้ง หากพิจารณาในขอบเขตของวงคำศัพท์เฉพาะระดับ 1 แล้วนั้น ไม่ว่าจะเป็นการใช้คำว่า “得分(dé fēn)” หรือคำว่า “分数(fēnshù)” ล้วนแล้วแต่ไม่จัดอยู่ในขอบเขตเนื้อหาของมาตรฐานการจัดระดับนี้ เนื่องจาก คำว่า “得(dé ได้รับ)” และ “分数(fēnshù)” นั้นจัดอยู่ในคำศัพท์ระดับ 2 ของมาตรฐานการจัดระดับ

⁷ คำศัพท์ที่มีมากกว่าหนึ่งชนิดคำ จะเรียงจากลำดับชนิดคำที่มีการใช้บ่อยกว่าไว้ข้างหน้า

(2) การกำกับชนิดคำของคำศัพท์บางคำนั้น ยังสามารถเพิ่มเติมชนิดคำชนิดอื่นได้ กล่าวคือ ในขณะที่คำศัพท์บางคำนั้น พบว่ามีการกำกับชนิดคำที่อาจเกินกว่าระดับของการเรียนรู้ของผู้เรียนในระดับ 1 แต่ยังมีคำศัพท์บางคำที่แต่เดิมนั้นกำกับไว้เพียงชนิดคำเดียว ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าสามารถเพิ่มเติมชนิดคำได้อีก เช่น คำว่า “年(nián ปี)” ในตารางคำศัพท์นั้น ใช้เป็นคำลักษณนามชนิดคำเดียว ผู้วิจัยเห็นว่า สามารถเพิ่มการใช้ในชนิดคำนามได้อีก เนื่องจากระดับความยากนั้นไม่ต่างกับการใช้ในบทบาทของคำลักษณนามมากนัก อีกทั้งยังสามารถพบการใช้คำว่า “年(nián ปี)” ในบทบาทของคำนามเป็นตัวอย่างในหนังสือเรียนระดับต้นด้วย เช่น “新年(xīnnián ปีใหม่)” “过年(guònián ฉลองปีใหม่)” ซึ่งคำว่า “新(xīn ใหม่)” และ “过(guò ฉลอง)” นั้นล้วนเป็นคำศัพท์ที่จัดอยู่ในตารางคำศัพท์ระดับ 1 เช่นกัน การเรียนรู้คำศัพท์ทั้งสองคำนี้จึงไม่ถือว่าเกินกว่าขอบเขตเนื้อหา

(3) การกำกับชนิดคำของคำศัพท์บางคำไม่ถูกต้อง ในคำศัพท์ทั้ง 500 คำของระดับ 1 นั้น ส่วนใหญ่มีการกำกับชนิดคำเรียบร้อยในหนังสือชุดมาตรฐานการจัดระดับ เป็นการกำกับตามพจนานุกรมภาษาจีนสมัยใหม่ ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 7 เป็นหลัก จากการศึกษา พบว่า การกำกับชนิดคำให้แก่คำศัพท์บางคำ ถึงแม้จะเป็นไปตามที่พจนานุกรมกำหนดแล้ว แต่ไม่ได้ตรงกับลักษณะของคำศัพท์คำนั้นจริง ตัวอย่างเช่น คำว่า “在家(zàijiā อยู่บ้าน)” เป็นคำกริยา ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว คำกริยานั้นคือ “在(zài อยู่,อยู่ที่)” พยางค์เดียวเท่านั้น ลักษณะการกำกับชนิดคำเช่นนี้ จำเป็นต้องอาศัยการทำความเข้าใจในระดับที่ลึกซึ้งขึ้นมาอีกระดับหนึ่ง หากพิจารณาเพียงผิวเผิน อาจทำให้เกิดข้อสงสัยได้

4.4 ไม่มีการเอ่ยถึงชนิดคำบางชนิดในตารางไวยากรณ์ จากคำศัพท์ทั้งหมด 500 คำในระดับ 1 นั้น พบว่า ประกอบด้วยชนิดคำต่าง ๆ ทั้งหมด 10 ชนิดคำ จาก 12 ชนิดคำ (ไม่ปรากฏคำอุทานและคำเลียนเสียง) แต่ในตารางไวยากรณ์นั้นมิได้กล่าวถึงหัวข้อคำคุณศัพท์แม้แต่ข้อเดียว

4.5 คำศัพท์บางคำที่ไม่ได้จัดอยู่ในระดับ 1 แต่พบว่าปรากฏในการยกตัวอย่างของตารางไวยากรณ์ จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตารางคำศัพท์และตารางไวยากรณ์ พบว่ามีการปรากฏคำศัพท์ระดับอื่นในตัวอย่างการอธิบายไวยากรณ์ด้วย ได้แก่ คำว่า “张(zhāng แผ่น)” ในประโยคตัวอย่างของการใช้ประโยคที่มีคำกริยา “有(yǒu มี)” เป็นคำกริยาหลัก ได้แก่ “房间里有两张桌子(Fángjiānli yǒu liǎng zhāng zhuōzi ในห้องมีโต๊ะสองตัว)” โดยคำว่า “张(zhāng แผ่น)” ที่ใช้เป็นคำลักษณนามนั้น จัดอยู่ในตารางคำศัพท์ระดับ 3 ดังนั้น ควรเลือกใช้คำศัพท์ที่จัดอยู่ในระดับ 1 เท่านั้น เพื่อให้เกิดความสอดคล้องมากขึ้น

จากข้อสังเกตของผู้วิจัยทั้ง 5 ประการ ทำให้เห็นว่า การนำเสนอเนื้อหาในตารางไวยากรณ์นั้น ไม่ได้มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกับตารางพยางค์ ตารางอักษรจีนและตารางคำศัพท์อย่างชัดเจนเท่าที่ควร ซึ่งผู้อ่านอาจจะต้องหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง หากแต่ผู้เรียบเรียงสามารถแก้ไขปรับปรุงได้ ก็ะยังทำให้เนื้อหาในตารางไวยากรณ์สามารถสะท้อนความเป็นมาตรฐานสัณนิทัศน์ และสามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์กับอีกสามมิติได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

อภิปรายผล

การที่มาตรฐานจัดระดับฉบับนี้นำเสนอลักษณะเด่นที่เรียกว่า “มาตรฐานสี่มิติ” (四维基准) ขึ้นมานั้น ถึงแม้จะพบจุดบกพร่องบางประการ โดยเฉพาะตารางไวยากรณ์ ดังที่กล่าวไปข้างต้น แต่ถึงกระนั้น ก็แสดงให้เห็นถึงความพยายามในการยกระดับมาตรฐานการวัดความสามารถทางภาษาจีนให้สูงขึ้น โดยเฉพาะด้านไวยากรณ์ ซึ่งถึงแม้ในมาตรฐานฉบับก่อนหน้าจะมีการเรียบเรียงไวยากรณ์ภาษาจีนสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ แต่มักจะเป็นประเด็นที่ถูกนำเสนอแยกต่างหาก กล่าวคือ แบ่งตารางไวยากรณ์แต่ละระดับแยกจากเนื้อหาส่วนอื่น ขาดความเป็นหนึ่งเดียวกันกับพยางค์ อักษรจีนและคำศัพท์ ส่งผลให้ทั้งผู้สอนและผู้เรียนเข้าถึงได้ยากและไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้สะดวก เนื้อหาในตัวชี้วัดเชิงปริมาณของมาตรฐานการจัดระดับฉบับใหม่นี้แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์อย่างมีระบบมากขึ้นระหว่างพยางค์ อักษรจีน คำศัพท์และไวยากรณ์ โดยมาตรฐานสี่มิตินี้เป็นส่วนหนึ่งของแนวความคิดในการปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติที่เรียกว่าแนวทางใหม่ 3+5 ดังที่ Li Xingjian (2021) ได้กล่าวไว้ว่า มาตรฐานการจัดระดับพัฒนาจากสองมิติมาเป็นสี่มิติ โดยรวบรวมพยางค์ อักษรจีน คำศัพท์และไวยากรณ์เข้าด้วยกันเพื่อยืนยันความเป็นระบบของเกณฑ์ที่ใช้ชี้วัดเชิงปริมาณซึ่งผสมผสานระหว่างองค์ประกอบสำคัญสามสิ่งของภาษาจีน (เสียง คำศัพท์ ไวยากรณ์) และอักษรจีน ทำให้การทดสอบวัดระดับภาษาจีนมีความครบถ้วนและถูกต้องแม่นยำมากขึ้น ผลที่เกิดขึ้นหลังจากการประกาศใช้มาตรฐานการจัดระดับ ได้เริ่มสร้างความเปลี่ยนแปลงเชิงรูปธรรมแก่ผู้เรียนภาษาจีนชาวต่างชาติแล้ว ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดเจนที่สุดคือ การปรับปรุงรูปแบบการสอบวัดระดับภาษาจีน (HSK) ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2565 เป็นต้นมา มีการกำหนดให้ผู้สอบตั้งแต่ระดับ 3 ขึ้นไปต้องเข้าร่วมการสอบวัดระดับการพูดหรือ HSKK ควบคู่ด้วย (สถาบันขงจื่อแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2564) การสอบหนึ่งครั้งจึงสามารถวัดทักษะความสามารถได้ทั้งการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน จากตัวอย่างข้างต้น สรุปได้ว่า หากผู้สอนภาษาจีน ผู้เรียนภาษาจีน รวมทั้งผู้ที่มีความเกี่ยวข้อง มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานสี่มิติ ย่อมเป็นการดีสำหรับการเตรียมความพร้อมรับมือการปรับเปลี่ยนรูปแบบต่าง ๆ ในการศึกษาภาษาจีนนานาชาติที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผลสรุปจากการศึกษาตัวชี้วัดเชิงปริมาณ มาตรฐานการจัดระดับความสามารถภาษาจีนในการศึกษาภาษาจีนนานาชาติผ่านมุมมองมาตรฐานสี่มิติ สามารถนำไปเป็นพื้นฐานในการปรับปรุงเนื้อหาในการเรียนการสอนภาษาจีนได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาครั้งนี้ มุ่งเน้นการศึกษาและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพยางค์ อักษรจีน คำศัพท์และไวยากรณ์รวมสี่ด้าน ผู้วิจัยสามารถเจาะจงศึกษาในขอบเขตเนื้อหาที่แคบลงได้ เช่น การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพยางค์และอักษรจีน ความสัมพันธ์ระหว่างอักษรจีนและคำศัพท์ เป็นต้น เพื่อให้ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ละเอียดมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- เจียรชัย เอี่ยมวรเมธ. (2020). *พจนานุกรมจีน-ไทยฉบับใหม่*. (พิมพ์ครั้งที่ 38) กรุงเทพฯ: รวมสาส์น.
- นริศ วศินานนท์. (2559). การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย. *วารสารจีนศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*, 9(2), 263-287.
- สถาบันขงจื่อแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย CICU. (2564, 17 ธันวาคม). *ตารางกำหนดการสอบวัดระดับภาษาจีน Online Chinese test (Home Edition) ประจำปี 2022*. <https://www.facebook.com/confucius.chula/photos/a.1659269021005286/3018867068378801/>
- Center for Language Education and Cooperation. (2021). *Chinese Proficiency Grading Standards for International Chinese Language Education (National Standard: Application and Interpretation)*. Beijing: Beijing Language and Culture University Press.
- Chen Xingyu. (2017). *Comparative study of outline of HSK vocabulary level grade I and The Graded Words for the Application of Teaching Chinese to the Speakers of Other Languages*. [Master dissertation]. Yunnan University.
- Dictionary Editorial Office, Institute of Linguistics, CASS. (2016). *The Modern Chinese Dictionary (7th Edition)*. Beijing: The Commercial Press.
- Jin Haiyue, Ying Chenjin. (2021). The Development Principle of Grammar Grade Outline for Chinese Proficiency Level Standards. *Journal of International Chinese Teaching*, (3), 12-22.
- Li Dejin, Cheng Meizhen. (2021). *A Practical Chinese Grammar for Foreigners (Revised Edition) [ไวยากรณ์จีนสำหรับคนไทย]* (2nd ed.). Bangkok: Muenaksorn.
- Li Xingjian. (2021). A Brand New National Proficiency Grading Standards Based on the Characteristics of Chinese: On the Development and Application of Chinese Proficiency Grading Standards for International Chinese Language Education. *Journal of International Chinese Teaching*, (1), 8-11.
- Li Yanan. (2021). The Interpretation of Chinese Proficiency Grading Standards for International Chinese Language Education. *Journal of International Chinese Teaching*, (1), 24-26.
- Li Yanan, Bai Bingbing, Wang Xuesong. (2021). The Construction Principles and

the Significance of the Syllabary of Chinese Proficiency Grading Standards for International Chinese Language Education. *Journal of International Chinese Teaching*, (1), 4-11.

Liu Yinglin. (2021). The Development and Application of Chinese Proficiency Grading Standards for International Chinese Language Education. *Journal of International Chinese Teaching*, (1), 6-8.

Liu Yinglin, Li Peize, Li Yanan. (2020). A Path to the Globalization of Chinese Proficiency Standards in International Chinese Education. *Journal of International Chinese Teaching*, 34(2), 147-157.

Ministry of Education of the People's Republic of China. (2007, October 31). *A Brief Introduction of Chinese Language Proficiency Scales for Speakers of Other Languages*.

http://www.moe.gov.cn/srcsite/zsdwxxgk/200710/t20071031_61879.html.

Ministry of Education of the People's Republic of China. (2021, March 1). *The Issuance of Chinese Proficiency Grading Standards for International Chinese Language Education*.

http://www.moe.gov.cn/jyb_xwfb/gzdt_gzdt/s5987/202103/t20210329_523304.html.

Sun Xiaoming. (2011). A Study on Vocabulary Level in the Background of International Promotion of Chinese. *Journal of Research on Education for Ethnic Minorities*, 6(22), 110-114.